

Міністерство освіти та науки України
Національний університет харчових технологій

**Міжнародна наукова конференція,
присвячена 130-річчю
Національного університету
харчових технологій**

**«Нові ідеї в харчовій
науці – нові продукти
харчовій промисловості»**

13-17 жовтня 2014 року

Київ НУХТ 2014

Вплив радіаційного опромінення на процеси перекисного окиснення у *Aspergillus versicolor*

Л.О. Підгерська

Національний університет харчових технологій

Впродовж останніх років зростає техногенне навантаження на біосферу, особливо небезпечним фактором є радіаційне забруднення. Зручною моделлю для вивчення радіоадаптивних пристосувань є мікроміцети, які завдяки широкій амплітуді адаптивних реакцій на дію різноманітних факторів поширенні у різноманітних умовах довкілля та займають домінуюче положення деструкторів. Мікроміцети є постійними компонентами біогеоценозів, тому мають ряд пристосувань до виживання в умовах підвищеного радіаційного фону, які до цього часу ще детально не вивчені. Відомо, що радіаційний вплив призводить до стимуляції вільнорадикальних процесів [1].

Інтенсивність процесів перекисного окиснення ліпідів (ПОЛ) оцінюється визначенням кількості одного або кількох продуктів окислювальних перетворень гідроперекисів ліпідів: первинних (дієнових кон'югатів – ДК) і проміжних або вторинних (малоновий діальдегід – МДА).

В роботі використовувались два штами мікроорганізмів *Aspergillus versicolor* 432 (що не проявляв радіоадаптивні властивості) та 99 з радіотропізмом. Вирощування мікроміцетів проводили в раніше сконструйованій модельній установці, що певною мірою моделює умови дії хронічного опромінення. Вміст дієнових кон'югатів в міцелії *Aspergillus versicolor* оцінювали за показами спектрофотометрами при довжині хвилі 232 нм

В результаті проведених експериментів було визначено інтенсивність реакцій ПОЛ для штамів з радіоадаптивними властивостями та таких, що їх не проявляли. Отримані дані свідчать, що рівень дієнових кон'югатів у *Aspergillus versicolor* 432 значно вищий ніж у *Aspergillus versicolor* 99 упродовж всіх етапів дослідження та максимально рівня досягає на початку стаціонарної фази в умовах опромінення. В умовах опромінення двох різних штамів, утворення дієнових кон'югатів залежить від наявності радіоадаптивних властивостей та періоду онтогенезу гриба.

За звичайних умов, тобто без опромінення, в експоненційній фазі рівень утворення дієнових кон'югатів у *Aspergillus versicolor* 432 в 6 раз перевищує рівень утворення дієнових кон'югатів у штаму, що не проявив радіоадаптивних властивостей за однакових умов культивування.

Це дає підстави зробити висновок, що за звичайних умов штами мікроорганізмів відрізняються метаболічними процесами утворення первинних продуктів перекисного окиснення ліпідів.

Література

1. Тугай Т.І. Вплив іонізуючого опромінення на синтез каротиноїдів у світлопігментованих мікроміцетів *Aspergillus versicolor*, виділених із об'єкту «Укриття» // Ukrainian Food Journal. – 2013. – Vol. 2. – P. 154-157.